

основные причины низкого спроса на страхование в сельском хозяйстве Украины и обобщены основные направления реформирования системы с целью усиления государственного регулирования и стимулирования развития отечественного агрострахования.

Ключевые слова: агрострахование, государственно-частное партнерство, государственная поддержка, регулирование

INTERNATIONAL EXPERIENCE OF AGRICULTURE INSURANCE SYSTEM REFORM

N. A. Gerasymenko,
V. A. Yakubovych

Abstract. The experience of the formation and development of the agricultural insurance system in Spain, Turkey and Canada is analyzed. The main reasons for the low demand for insurance in agriculture of Ukraine are determined and the main directions of the system reform are summarized in order to strengthen state regulation and stimulate the development of agricultural insurance.

Keywords: agroinsurance, public-private partnership, state support, regulation

УДК 338.43:330.341.1

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Є. Ю. ГНАТЕНКО, аспірант* кафедри економіки праці та соціального розвитку

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: eugeen518@gmail.com

Анотація. Досліджено функціонування сільськогосподарського виробництва України, визначено його ключові особливості та специфіка в контексті інноваційного розвитку. Встановлено сучасний стан та досліджено динаміку основних показників функціонування сільськогосподарського виробництва України, зокрема: проаналізовано та встановлено частку сільського господарства в загальній ВДВ, динаміку зайнятості населення та рівень технологічного оснащення в сільському господарстві, індекси виробництва сільськогосподарської продукції за організаційними формами та динаміку використання сільськогосподарських угідь, структуру виробництва сільськогосподарської продукції за 2005–2015 роки.

© Є. Ю. Гнатенко, 2017

*Науковий керівник – доктор економічних наук, професор О. Ю. Єрмаков

Проаналізовано та розкрито теоретичну сутність процесу інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва, висвітлено ключові особливості, проблеми, тенденції та специфіку функціонування сільського господарства в контексті інноваційного розвитку.

З метою ґрунтовного дослідження особливостей функціонування сільськогосподарського виробництва в контексті інноваційного розвитку, було використано методи: діалектичний – пізнання сутності та особливостей інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва, бібліографічний – вивчення наукових праць, присвячених даній проблематиці, статистичний та системного узагальнення – оцінка сучасного стану сільськогосподарського виробництва на інноваційних засадах.

Зроблено висновок, що функціонування сільськогосподарського виробництва в контексті інноваційного розвитку має ряд особливостей та специфік, урахування яких дасть змогу сформувати чіткий та повноцінний розвиток інноваційності галузі, що, у свою чергу, слугуватиме зростанню ефективності виробництва сільськогосподарської продукції та сприятиме підвищенню конкурентоспроможності сільського господарства на вітчизняному та світовому ринках.

Ключові слова: *сільськогосподарське виробництво, інноваційний розвиток, особливості інноваційного розвитку сільського господарства, підтримка інноваційного розвитку*

Актуальність. Сільськогосподарське виробництво є особливим видом господарської діяльності, стан, тенденції розвитку та особливості ефективності якої відіграють важливу роль у зміцненні економічного потенціалу та продовольчої безпеки країни. Сучасні перспективи економічного розвитку цієї галузі спрямовані на динамічний розвиток виробництва рослинницької та тваринницької продукції, зокрема шляхом запровадження інновацій. Саме інновації в сучасних державних господарствах здатні створити необхідні умови розвитку галузі, забезпечивши належні умови функціонування, високий рівень інноваційності та конкурентоспроможності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вітчизняні й зарубіжні вчені-економісти приділяють значну увагу дослідженням ефективності функціонування сільськогосподарського виробництва. Вагомий внесок у вивчення цієї проблеми зробили В. Г. Андрійчук, П. С. Березівський, Ю. Д. Білик, В. П. Галушко, М. Я. Дем'яненко, А. Д. Діброва, О. Ю. Єрмаков, М. М. Ільчук, С. М. Кваша, О. В. Крисальний, О. М. Онищенко, Ю. М. Пахомов, В. І. Сенченко, В. І. Сухий, Г. В. Черевко, В. О. Чигрина, М. Г. Чумаченко, Д. І. Шеленко, В. В. Юрчишин та інші.

Питання поліпшення інноваційного розвитку сільського господарства й підвищення його ефективності розкриті у багатьох працях вітчизняних вчених, серед яких М. Дем'яненко, О. Гнаткович, В. Гросул, М. Кісіль, П. Лайко, М. Малік, М. Ревенко, П. Саблук, Л. Федулова та ін.

Проте багато питань щодо принципів та особливостей функціонування сільськогосподарського виробництва, у контексті інноваційного розвитку теоретичного і прикладного характеру, залишаються ще недостатньо дослідженими, утворюючи науковий простір для теоретичного осмислення та методичного обґрунтування.

Мета дослідження – визначення ключових особливостей та обґрунтування необхідності формування стійкого сільськогосподарського виробництва в контексті інноваційного розвитку.

Матеріали і методи дослідження. У процесі написання статті було застосовано такі методи досліджень: аналізу і синтезу, наукової абстракції, логічного узагальнення, графічний тощо.

Результати дослідження та їх обговорення. Сільськогосподарське виробництво України залишається пріоритетно важливим напрямом діяльності, який визначає соціально-економічний стан і рівень продовольчої безпеки держави. Воно є також надійним джерелом формування валютних надходжень країни від міжнародної торгівлі. Маючи високі потенційні можливості для його подальшого функціонування й розвитку, повного перетворення у високотехнологічну та високоефективну галузь, можна вважати, що сільське господарство України є одним із надпотужних важелів подальшого економічного зростання нашої держави.

Функціонування та конкурентоспроможність ефективного сільськогосподарського виробництва країни, як цілісного комплексу, тісно пов'язане з природними умовами, наявністю матеріально-технічної бази, технічними і фінансовими можливостями, підготовленими та висококваліфікованими людськими ресурсами [7]. Проведеними розрахунками встановлено, що частка аграрного сектору економіки (включаючи мисливське та лісове господарство) у загальному обсязі валової доданої вартості всіх галузей економіки України у відсотковому еквіваленті становила 14% (рис. 1).

Виявлені тенденції останніх років свідчать про поступовий висхідний тренд щодо поступового збільшення питомої ваги сільськогосподарського виробництва країни у національній економіці в період з 2007 до 2015 р. включно. Економіко-статистичний аналіз сільськогосподарського виробництва України свідчить, що у 2015 р. валова додана вартість, створена у сільському господарстві, становила 236 003 млн грн, що на 2,8% більше, ніж минулого року та на 6,5%, ніж у 2007 р., коли був критичний мінімум питомої ваги сільськогосподарського виробництва у національній економіці.

Питома вага досліджуваного виду економічної діяльності, відповідно, була найвищою за весь період дослідження у 2015 р. і становила 14%, проти 11,7% та 7,5% у 2014 та 2007 роках відповідно (рис. 1). Саме в період з 2008 р. і до сьогодні спостерігається поступове підвищення обсягу доданої вартості сільськогосподарського виробництва, що, у свою чергу, стало причиною збільшення частки ВДВ сільськогосподарського виробництва в загальній величині доданої вартості економіки України.

Рис. 1. Динаміка валової доданої вартості в економіці України*

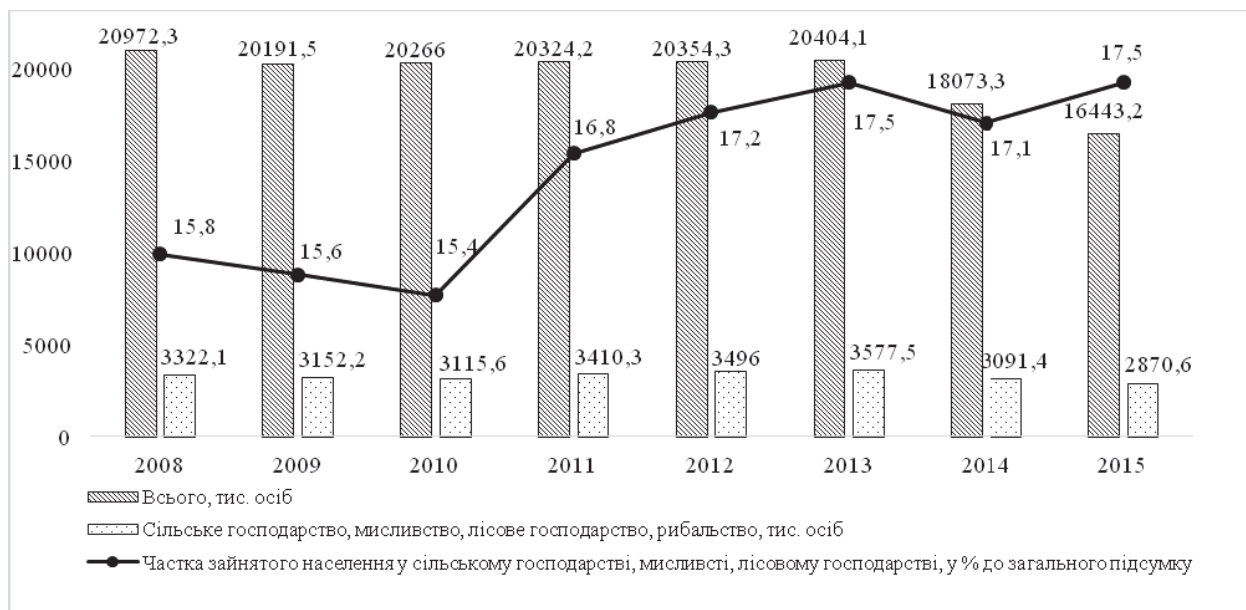
*Джерело: складено автором за даними Державної служби статистики України.

Фундаментальною основою ефективного й результативного функціонування сільськогосподарського виробництва є трудові, земельні та інші ресурси, навколо й за рахунок яких відбувається кругообіг інновацій.

Тенденції останніх років свідчать, що поділ праці у сільському господарстві за сферами виробництва, переробки, зберігання та транспортування продукції набуває «несільськогосподарського» характеру та переноситься на сферу промисловості й послуг, що збільшує власну частку у структурі ВВП [3]. Так, якщо в країнах, що розвиваються, у сільському господарстві працює 2/3 зайнятого населення (а подекуди й 3/4), то в економічно розвинених країнах менш як 1/10. При цьому рівень сільськогосподарського виробництва цих країн є найвищим.

Дані щодо кількості зайнятого населення України відображують зростаючий тренд (рис. 2), незважаючи на те, що загальна частка кількості зайнятого населення зменшується.

З даних рис. 2 видно, що частка зайнятого населення в сільському господарстві України в період з 2010 до 2015 р. зросла на 2,1%, що є незначним, але вагомим показником на ринку праці, який становить 17,5% від усього зайнятого населення країни.

Рис. 2. Динаміка зайнятості населення України в сільському господарстві*

*Джерело: складено автором за даними Державної служби статистики України.

Головною відмінною рисою сільськогосподарського виробництва є використання особливого та незмінного ресурсу – землі, яка одночасно є і засобом виробництва, і предметом праці, і просторовим базисом для розміщення виробничих потужностей [6, с. 167]. Земельний фонд України становить 60,4 млн га, а за площею сільськогосподарських угідь та ріллі вона посідає перше місце в Європі, а у світовому форматі займає четверте місце, поступаючись США, Росії та Канаді [4]. У 2015 р. площа сільськогосподарських угідь становила майже 71% від загальної земельної площі України (див. таблицю).

Традиційно основними напрямками сільськогосподарського виробництва України є рослинництво і тваринництво. Згідно з аналізом структури сільськогосподарського виробництва України, у 2015 р. на рослинництво припадало 70,34%, а на тваринництво – 29,66%. Слід зазначити, що останніми роками сільськогосподарське виробництво країни демонструє позитивну динаміку. Так, за 2005–2015 роки виробництво валової продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств зросло на 59,8 млрд грн або на 24,98% (рис. 3). При цьому обсяги виробництва у рослинництві зросли майже на 54 млрд грн або 32,07%, у тваринництві – на 5,9 млрд грн або на 8,3%.

Ефективність продуктивності функціонування сільськогосподарського виробництва залежить від рівня інтенсифікації, особливо від її основної складової – рівня технічного оснащення [2, с. 108]. Згідно з даними Державної служби статистики України, у 2015 р. на сільськогосподарських підприємствах налічувалося 541 640 одиниць техніки, серед яких трактори займають 23,6%, комбайни – 6,93%, сівалки – 12%, плуги – 8,73%, культиватори – 12,82% та борони – 35,8% (відносна

похибка вибірки ~ 1,6%). Порівнюючи з 2014 р., бачимо, що кількість сільськогосподарської техніки зменшилася на 1,43% (у 2014 р. – 549 548 шт.). Кількість тракторів зменшилася на 0,2% та борон на 0,59%; кількість комбайнів збільшилася на 0,42%, культиваторів на 0,18%.

Індекси виробництва сільськогосподарської продукції за організаційними формами господарства*

Роки	Площа сільськогосподарських угідь, тис. га	Індекси обсягу у сільськогосподарському виробництві, % до попереднього року					
		Сільськогосподарські підприємства			Господарства населення		
		Продукція сільськогосподарства	з неї		Продукція сільськогосподарства	з неї	
			Продукція рослинництва	Продукція тваринництва		Продукція рослинництва	Продукція тваринництва
2005	41650	94,5	89,9	108,3	92,8	92,0	93,8
2010	41576	97,7	93,7	109,1	99,1	98,5	100,1
2011	41557,6	128,7	137,9	106,0	111,8	121,7	98,3
2012	41536,3	93,4	89,1	107,0	97,8	95,5	101,7
2013	41525,8	120,8	125,6	108,1	105,5	108,4	101,0
2014	41511,7	104,0	124,3	119,1	99,9	113,8	106,2
2015	42726,4	94,9	154,5	141,3	95,7	149,9	120,3

*Джерело: складено автором за даними Державної служби статистики України.

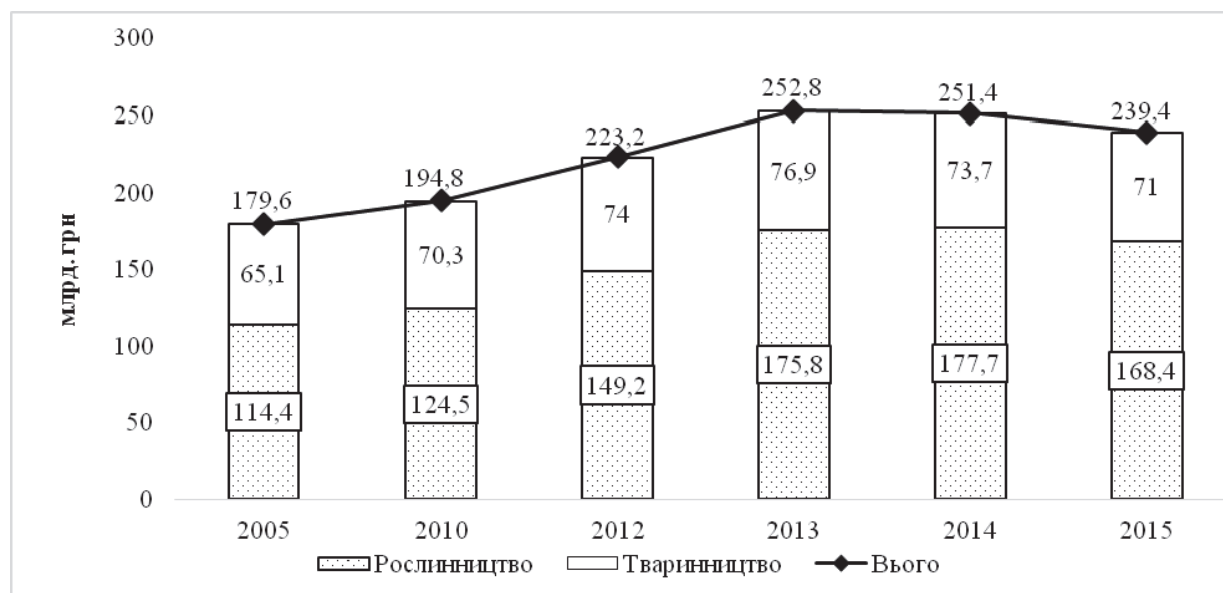

Рис. 3. Динаміка виробництва валової продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств у постійних цінах 2015 року*

*Джерело: складено автором за даними Державної служби статистики України.

Незважаючи на загалом позитивні досягнення аграрного сектору, сучасна модель функціонування сільськогосподарського виробництва неспроможна спричинити суттєво якісний стрибок у своєму розвитку. Саме тому, опираючись на сучасні тенденції та світовий досвід, підвищення ефективності функціонування сільськогосподарського виробництва України залежить від вирішення проблем економічного зростання, у тому числі й інноваційного розвитку.

Економічний розвиток аграрної сфери можливий лише на основі науково-технічного прогресу, незалежно від мотивів і сил, які рухають процес виробництва. Причому, використання досягнень науково-технічного прогресу стає актуальним за умов, коли можливості розвитку економічної системи повністю вичерпані, тобто додаткові фінансові вливання в галузь на існуючому рівні знань вже не здатні забезпечити хоча б еквівалентне зростання виходу продукції [8].

Постановка та вирішення питання особливостей функціонування сільськогосподарського виробництва в контексті інноваційного розвитку, у першу чергу, потребують з'ясування теоретичної сутності процесу інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва.

Проаналізувавши твердження різних вчених [1; 9; 5], вдалося сформулювати наступне твердження: інноваційний розвиток сільського господарства – це процес економічного зростання галузі, який базується на постійних і систематичних нововведеннях, спрямованих на поліпшення всіх аспектів діяльності сільськогосподарської системи, для створення інноваційних товарів, використовуючи певні ресурсні фактори та формування стійких конкурентних переваг.

Сутність інноваційного розвитку різних галузей національного господарства не містить принципових розбіжностей. Однак, саме в сільському господарстві, на відміну від інших, розвиток інновацій відбувається більш повільно, оскільки тут воно із живими організмами, сезонністю виробництва та високими ризиками.

Специфіка інноваційного розвитку в аграрній сфері зумовлена особливостями самого сільського господарства, а саме: значними відмінностями регіонів за природно-кліматичними умовами та їх спеціалізацією; різноманітністю сільськогосподарської продукції та технологій її виробництва; різницею в періодах виробництва продукції; різноманітністю типів виробництва за організаційно-правовими формами господарювання, формами власності, розмірами та спеціалізацією.

Ряд учених [5; 10; 11; 12] також виокремлюють такі особливості інноваційного розвитку в сільському господарстві: тривалість процесу розробки інновацій; інновації мають зазвичай поліпшувальний характер; провідна роль у впровадженні й розповсюдженні інновацій належить науково-дослідним установам; агроінновації мають комплементарний характер; впровадження інновацій у сільському господарстві потребує значних затрат часу та характеризується високим ступенем ризику.

Ключовим моментом у дослідженні особливостей інноваційного розвитку в сільськогосподарському виробництві є класифікація інновацій, їх

видів, які тут застосовуються. За предметом і сферою застосування в сільському господарстві вирізняють такі типи інновацій: біологічні, технічні, технологічні, хімічні, економічні, соціальні, управлінські, маркетингові.

Отже, функціонування сільськогосподарського виробництва в контексті інноваційного розвитку має свою специфіку та характеризується наявністю регіональних, галузевих, функціональних, технологічних і організаційних особливостей. Формування ефективного функціонування інноваційного сільськогосподарського виробництва як основної складової агропромислового комплексу залежить від раціональної організації та підтримки конкретних умов щодо його інноваційного розвитку.

Ефективне функціонування сільськогосподарського виробництва в контексті інноваційного розвитку неможливе без достатнього фінансового забезпечення й державної підтримки. Залучення та контроль інвестиційних ресурсів в інноваційний розвиток і його раціональне використання є ключовою проблемою, вирішення якої сприятиме подальшому інноваційно-економічному розвитку та повноцінному функціонуванню сільськогосподарського виробництва.

Роль держави в ефективному функціонуванні сільськогосподарського виробництва є беззаперечною, особливо в контексті інноваційного розвитку. Формування ефективною та прозорою системою державної підтримки сільськогосподарського виробництва, яка б сприяла послабленню оподаткування даної галузі, наданню реальних дотацій, субсидій та відшкодуванню витрат, гарантуванню рівних умов підтримки всіх сільськогосподарських виробників, створенню сприятливих і стабільних умов для залучення як вітчизняних, так і іноземних інвестицій, впровадженню інноваційних агротехнологій (інтенсифікація виробництва спрямована на механізацію та комп'ютеризацію, хімізацію, меліорацію, впровадження генетичних та селекційних розробок), підтримці науково-технічних досліджень та підготовці й підвищенню кваліфікації кадрів – основні завдання держави.

Першочерговою необхідністю з боку держави щодо ефективності функціонування сільськогосподарського виробництва в контексті інноваційного розвитку має стати чітке усвідомлення урядом країни їх беззаперечної ролі в процесах прозорої та повноцінної підтримки сільського господарства, яка сьогодні, як ніколи, вкрай необхідна. Потужний імпульс з боку органів державної влади щодо забезпечення інноваційної перебудови сільського господарства та національної економіки в цілому на радикально новій технологічній основі, з одночасною реалізацією пріоритетів ресурсного, інноваційного, фінансового та кадрового потенціалів, – має стати ключовим напрямом інноваційного розвитку сільського господарства України.

Висновки і перспективи. Сільськогосподарське виробництво залишається одним із найважливіших видів діяльності для розвитку національної економіки України, безперервне та ефективне функціонування якого забезпечує високий рівень продовольчої безпеки та продовольчої незалежності країни. Можна стверджувати, що на сьогодні, відповідно до проведених досліджень, функціонування сільськогосподарського

виробництва України та його інноваційний розвиток знаходяться на шляху позитивних змін, які, мають стати стратегічним вектором подальшого ефективного зростання та функціонування галузі, що, у свою чергу, забезпечить Україні стійкі конкурентні позиції у світовій спільноті.

Список літератури

1. Алтухова Н. В. Проблеми інноваційного розвитку агропромислового комплексу України / Н. В. Алтухова // Агросвіт. – 2012. – № 2. – С. 48–54.
2. Єрмаков О. Ю. Формування економічно стійкого виробничого потенціалу сільськогосподарських підприємств : монографія / О. Ю. Єрмаков, В. В. Нагорний. – К. : Компринт, 2015 – 295 с.
3. Засанська С. В. Тенденції виробництва сільськогосподарської продукції [Електронний ресурс] / С. В. Засанська // Ефективна економіка. – 2014. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/>
4. Ільїн В. Ю. Вплив глобалізації на ефективність землекористування аграрних підприємств / В. Ю. Ільїн, О. В. Ільїна // Часопис економічних реформ. – 2014. – № 2. – С. 68–75.
5. Кот О. В. Теоретичні аспекти інноваційного розвитку аграрного сектору економіки та його організаційно-економічне забезпечення / О. В. Кот // Проблеми науки. – 2008. – № 9. – С. 30–37.
6. Макаренко П. М. Моделі аграрної економіки : монографія / П. М. Макаренко. – К. : ННЦ ІАЕ, – 2005. – 682 с.
7. Павлова Г. Є. Особливості аграрного сектора в національній економіці [Електронний ресурс] / Г. Є. Павлова // Ефективна економіка. – 2014. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/>
8. Чабан В. Г. Аграрна економіка у контексті інноваційного розвитку / В. Г. Чабан // Формування ринкової економіки : зб. наук. пр. / Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана ; редкол. : О. О. Беляєв (відп. ред.) [та ін.]. – К. : КНЕУ, 2006. – Вип. 15. – С. 112–120.
9. Шумський А. В. Управління інноваційним розвитком агропромислового виробництва: стан та перспективи розвитку / А. В. Шумський // Інноваційна економіка. – 2012. – № 5. – С. 24–29.
10. Янковська О. І. Інноваційний процес у сільському господарстві / О. І. Янковська // Наука й економіка: науково-теоретичний журнал Хмельницького економічного університету. – 2009. – Т. 2, № 4 (16). – С. 54–58.
11. Янковська О. І. Особливості інновацій в сільському господарстві / О. І. Янковська : матеріали Всеукр. заочн. наук.-практ. конф. [«Економіка XXI століття: виклики та проблеми»], (Ужгород, лист. 2009 р.) / [ред. кол. Ф. Г. Ващук] / М-во освіти і науки, Закарп. держ. ун-т. – Ужгород : ЗакДУ, 2010. – С. 304–308.
12. Feeding the world – an economic history 1800–2000 by Giovanni Federico, 2005. – 338 p.

References

1. Altukhova, N. V. (2012). Problemy innovatsiinoho rozvytku ahropromyslovoho kompleksu Ukrainy / N. V. Altukhova // Ahrosvit, 2, 48–54.
2. Iermakov, O. Iu. (2015). Formuvannya ekonomichno stiiikoho vyrobnychoho potentsialu silskohospodarskykh pidpryyemstv: monohrafiya / O. Iu. Yermakov, V. V. Nahornyi. – K.: Komprynt, 295.

3. Zasanska, S. V. (2014). Tendentsiyi vyrobnytstva silskohospodarskoyi produktsiyi [Elektronnyi resurs] / S. V. Zasanska // Efektyvna ekonomika. Rezhym dostupu: <http://www.economy.nayka.com.ua/>.
4. Ilin, V. Iu (2014). Vplyv hlobalizatsiyi na efektyvnist zemlekorystuvannya ahrarnykh pidpryyemstv/ V. Iu. Ilin, O. V. Ilina // Chasopys ekonomichnykh reform, 2, 68–75.
5. Kot, O. V. (2008). Teoretychni aspekty innovatsiinoho rozvytku ahrarnoho sektoru ekonomiky ta yoho orhanizatsiino-ekonomichne zabezpechennya / O. V. Kot // Problemy nauky, 9, 30–37.
6. Makarenko, P. M. (2005). Modeli ahrarnoi ekonomiky : monohrafiya / P. M. Makarenko. – K.: NNTs IAE, 682.
7. Pavlova, H. Ie (2014). Osoblyvosti ahrarnoho sektora v natsionalnii ekonomitsi [Elektronnyi resurs] / H. Ie. Pavlova // Efektyvna ekonomika. Rezhym dostupu: <http://www.economy.nayka.com.ua/>.
8. Chaban, V. H. (2006). Ahrarna ekonomika u konteksti innovatsiinoho rozvytku / V. H. Chaban // Formuvannya rynkovoï ekonomiky : zb. nauk. pr. / Kyiv. nats. ekon. un-t im. V. Hetmana ; redkol.: O. O. Bielyayev (vidp. red.) [ta in.]. – Kyiv : KNEU, 15, 112–120.
9. Shumskiy, A. V. (2012). Upravlinnya innovatsiinym rozvytkom ahropromyslovoho vyrobnytstva: stan ta perspektyvy rozvytku. / A.V. Shumskiy // Innovatsiina ekonomika, 5, 24–29.
10. Yankovska, O. I. (2009). Innovatsiinyi protses u silskomu hospodarstvi / O. I. Yankovska // Nauka i ekonomika: naukovo-teoretychnyi zhurnal Khmelnytskoho ekonomichnoho universytetu, 2, 4 (16), 54–58.
11. Yankovska, O. I. (2010). Osoblyvosti innovatsiyi v silskomu hospodarstvi / O. I. Yankovska: materialy Vseukr. zaochn. nauk.-prakt. konf. [«Ekonomika XXI stolittya: vyklyky ta problemy»], (Uzhhorod, lyst. 2009 r.) / [red. kol. F. H. Vashchuk] / M-vo osvity i nauky, Zakarp. derzh. un-t. – Uzhhorod: ZakDU, 304–308.
12. Feeding the world – an economic history 1800–2000 by Giovanni Federico (2005). 338.

ОСОБЕННОСТИ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО ПРОИЗВОДСТВА В КОНТЕКСТЕ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ

Е. Ю. Гнатенко

***Аннотация.** Исследовано функционирование сельскохозяйственного производства Украины, определены его ключевые особенности в контексте инновационного развития. Определено современное состояние и исследована динамика основных показателей функционирования сельскохозяйственного производства Украины, в частности: проанализирована и определена доля сельского хозяйства в общей ВДС, динамика занятости населения и уровень технологического оснащения в сельском хозяйстве, индексы производства сельскохозяйственной продукции по организационным формам и динамика использования сельскохозяйственных земель, структура производства сельскохозяйственной продукции за 2005–2015 годы.*

Проанализирована и раскрыта теоретическая сущность процесса инновационного развития сельскохозяйственного

производства, освещены ключевые особенности, проблемы и тенденции функционирования сельского хозяйства в контексте инновационного развития.

С целью детального исследования особенностей функционирования сельскохозяйственного производства в контексте инновационного развития, были использованы методы: диалектический – познание сущности и особенностей инновационного развития сельскохозяйственного производства, библиографический – изучение научных трудов, посвященных данной проблематике, статистический и системного обобщения – оценка современного состояния сельскохозяйственного производства на инновационной основе.

Сделано заключение, что функционирование сельскохозяйственного производства в контексте инновационного развития имеет ряд особенностей и специфик, учет которых позволит сформировать четкое и полноценное развитие инновационности отрасли, что, в свою очередь, послужит увеличению эффективности производства сельскохозяйственной продукции и будет способствовать повышению конкурентоспособности сельского хозяйства на отечественном и мировом рынках.

Ключевые слова: сельскохозяйственное производство, инновационное развитие, особенности инновационного развития сельского хозяйства, поддержка инновационного развития

FEATURES OF FUNCTIONING OF AGRICULTURAL PRODUCTION IN THE CONTEXT OF INNOVATION

E. Yu. Gnatenko

Abstract. The article investigates the functioning of agricultural production Ukraine, defining its key features in the context of innovation. Established the current state and dynamics of agricultural production. Established modern state and dynamics of the major indicators of the functioning of agriculture of Ukraine in particular: analyzed and determined the share of agriculture in total GVA, dynamics of population employment and the level of technological equipment in agriculture, indices of agricultural production for the organizational forms and dynamics of agricultural land use, structure of agricultural production for 2005–2015. Analyzed and solved the theoretical nature of the process of innovation development of agricultural production, highlights the key features, challenges and trends of the functioning of agriculture in the context of innovation development.

For the purpose of thorough study of the functioning of agricultural production on the innovative development we used the following methods: dialectical – knowledge of the nature and features of innovative development of agricultural production, bibliographic – studying scientific papers on this issue, statistical and systematic synthesis – assessment of the current state of agriculture in innovative basis.

It is concluded that the functioning of agricultural production on the innovative development has several features and characteristics, consideration of which will form a clear and full development of the innovativeness industry which in turn serve to increase of efficiency of agricultural production and will boost agricultural competitiveness in the domestic and global markets.

Keywords: *agricultural production, innovative development, features of innovative development of agriculture, support for innovation development*

UDC [339.13:631.11:637.1]

ANALYSIS ACTIVITIES OF DAIRY MARKET ENTERPRISES

A. O. GRECHUKHA, Postgraduate Student of the Department
of Marketing and International Trade

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

E-mail: a.grechukha@gmail.com

Abstract. *The problems and challenges of the dairy sector enterprises can't be solved without their deep study and understanding. The existing market tools optimization, search for new markets, evaluation of problems and trends – the comprehensive study of all these parts of the market mechanism helps to understand the situation in whole.*

The research paper is aimed at analyzing the dairy market enterprises under the current economic conditions given the recent statistical information. Comparison with figures of previous years is intended to show the dynamic changes occurring in the industry. Dairy processing industry cannot function without raw materials, which are not at the best condition at the moment.

Data on the export and import gives the opportunity to see the success of the Ukrainian entrepreneurs at the international level. In particular, it clearly shows the share of production, which goes to the EU markets. Under the research results the current problems of the industry are covered, the weaknesses in the distribution of export strategies are shown. The dairy products' import geography in Ukraine is covered.

Solution of the examined issues shall have a systematic character, as mentioned in the research paper. A deeper attention to these issues will be given in the subsequent studies.

Keywords: *dairy market, activities of enterprises, market analysis*

Relevance. *The dairy industry is an important element in the economy of each state, as it produces the basic products. As the dairy products contain a rich supply of vitamins and calcium, they have a positive effect on the*

© A. O. Grechukha, 2017